

СХВАЛЕНО:

рішенням педагогічної ради
протокол від 24.12.2025 № 2

ПОЛОЖЕННЯ
про запобігання і протидію насильству
та жорстокому поводженню з дітьми
в закладі дошкільної освіти (ясла-садок) № 9 «Розквіт»
Чернівецької міської ради

1. Загальні положення

1.1. Положення про запобігання і протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми в Закладі дошкільної освіти (ясла-садок) № 9 «Розквіт» Чернівецької міської ради (надалі Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми» від 06.10.2024 № 3792-IX, на підставі Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 4 червня 2025 р. № 658 та «Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 р. № 1513.

1.2. Положення регулює питання організації захисту дітей від різних форм насильства та жорстокого поводження з ними, спрямоване на:

- забезпечення функціонування ефективної системи унеможливлення будь-якого виду насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- створення середовища, вільного від насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- запровадження системи інформування про випадки (або підозру на випадки) насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- забезпечення оперативного розгляду випадків насильства та жорстокого поводження з дітьми та реагування на них.

1. Заходи щодо унеможливлення насильства
та жорстокого поводження з дітьми

З метою унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми в ЗДО № 9 «Розквіт» впроваджуються такі основні заходи:

1. Превентивні заходи:

- затвердження форми первинного повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини згідно з додатком 1;

- затвердження форми реєстрації внутрішнього інциденту (журналу безпеки) згідно з Додатком 2;
 - затвердження форми анкети анонімного опитування для дітей згідно з Додатком 3;
 - інформування дітей, батьків або інших законних представників дитини, працівників з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми;
 - проведення оцінювання ризиків насильства та жорстокого поводження з дітьми в діяльності, вжиття заходів, необхідних для їх усунення або мінімізації;
 - врахування ризиків насильства та жорстокого поводження з дітьми під час прийому на роботу працівників в заклад.
2. Заходи із виявлення та реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми:
- організація доступних та безпечних способів повідомлення про випадки насильства та жорстокого поводження з дитиною;
 - оперативне реагування за результатами розгляду заяв (скарг, повідомлень) про випадки насильства або жорстокого поводження з дітьми (далі – повідомлення).
3. Заходи з навчання та підвищення обізнаності унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми:
- організація просвітницької роботи для працівників та інших фахівців, які контактують з дітьми;
 - організація роботи з дітьми щодо прав дитини, способів захисту тощо;
 - залучення батьків, інших законних представників дитини (проведення батьківських зборів, лекторіїв, круглих столів тощо, розповсюдження інформаційних матеріалів на сайті закладу, в батьківських куточках);
4. Заходи з моніторингу та оцінки:
- регулярне самооцінювання (оцінка ефективності заходів, виявлення проблемних аспектів тощо);
 - збір інформації для зворотного зв'язку (бесіди з дітьми, анкетування батьків, персоналу);
 - аналіз інцидентів (вивчення випадків насильства для запобігання повторенню).

3. Повноваження директора

- 3.1. Директор затверджує Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми, є відповідальним за його реалізацію, забезпечує його оприлюднення, здійснює контроль за його виконанням.
- 3.2. Забезпечує ознайомлення працівників, інших фахівців, які контактують із дітьми з Положенням про запобігання та протидію насильству та жорстокому

поводженню з дітьми до початку їх роботи з дітьми, але у строк, що не перевищує п'яти робочих днів із дня початку роботи суб'єкта роботи з дітьми.

3.3. Розглядає усні та письмові повідомлення протягом однієї доби з дня надходження, забезпечує функціонування механізму подання повідомлень – невідкладно повідомляє уповноваженому підрозділу органу Національної поліції та службі у справах дітей у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною.

3.4. Формує склад комісії з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми, організовує її роботу, оприлюднює інформацію про склад комісії.

3.5. Взаємодіє із службами у справах дітей, центрами соціальних служб, закладами охорони здоров'я та іншими уповноваженими органами для оперативного реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми.

3.6. Контролює відповідно до статті 10 Закону України “Про охорону дитинства” заборону працювати у контакті з дітьми особам, інформацію про яких внесено до Єдиного реєстру осіб, засуджених за злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості малолітньої особи.

3.7. Організовує, під час працевлаштування осіб, які матимуть безпосередній або опосередкований контакт з дітьми, опитування, яке може включати запитання ситуаційного характеру щодо насильства або жорстокого поводження із дитиною, з метою виявлення можливої схильності особи до агресії, насильницької поведінки, жорстокого поводження.

3.8. Забезпечує проведення просвітницьких заходів для працівників закладу, батьків або інших законних представників дитини з питань запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми.

3.9. Організовує інформування працівників про захист дітей від усіх форм насильства та жорстокого поводження, зокрема про види і форми жорстокого поводження з дітьми, насильства стосовно дітей і за участю дітей, ознаки різних форм насильства та жорстокого поводження.

3.10. Забезпечує контроль за виявленням поведінки дітей, працівників закладу, яка потенційно може призводити до насильства та жорстокого поводження.

3.11. Призначає відповідальну особу для здійснення заходів щодо унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми.

3.12. У разі виявлення ознак насильства та жорстокого поводження з дитиною директор:

- невідкладно, у строк, що не перевищує трьох годин, повідомляє про виявлення ознак насильства та жорстокого поводження з дитиною (в письмовій формі, зокрема за допомогою електронної комунікації) батькам або іншим законним представникам дитини (крім випадків, коли батьки або інші законні представники дитини є кривдниками дитини), уповноваженому підрозділу

органу Національної поліції та службі у справах дітей за місцем розташування суб'єкта з одночасним інформуванням про це територіального органу Нацсоцслужби, Державної служби у справах дітей;

- скликає засідання комісії не пізніше ніж протягом трьох робочих днів з дня отримання повідомлення.

3.13. У випадку виявлення насильства та/або жорстокого поводження з дитиною з боку керівника закладу працівники, батьки, інші законні представники дитини або свідки цього випадку повинні повідомити відповідному органу управління, якому підпорядковується керівник закладу.

4. Обов'язки працівників ЗДО № 9 «Розквіт»

Працівники закладу у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною зобов'язані:

1. Вжити невідкладних заходів для припинення насильства або жорстокого поводження з дитиною.
2. Надати, у разі потреби, домедичну допомогу, викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги та звернутися до уповноваженого підрозділу органу Національної поліції.
3. Повідомити директора та одного з батьків або іншого законного представника дитини про виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною.
4. Розробляти та/або поширювати інформаційні матеріали з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми через батьківські групи в месенджерах, розміщення на офіційному вебсайті закладу та його сторінках у соціальних мережах.
5. Проводити батьківські лекторії, семінари тощо з метою унеможливлення ризиків насильства та жорстокого поводження з дітьми.

5. Організація інформування працівників

Забезпечення інформування працівників з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми (далі - інформування) в закладі, передбачає такі напрями (теми):

- розпізнавання фізичного, психологічного, економічного та сексуального насильства;
- методи профілактики булінгу серед дітей;
- використання ненасильницьких методів спілкування та управління конфліктами;
- надання першої психологічної допомоги дітям, які постраждали від насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- порядок дій у разі виявлення випадків насильства або підозри щодо їх наявності;

- дотримання правових норм щодо захисту дітей від насильства;
- алгоритм взаємодії з уповноваженими підрозділами органів Національної поліції та службою у справах дітей у разі виявлення фактів та ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною.

Інформування здійснюється шляхом:

- проведення щорічних інформаційних кампаній, тематичних тижнів, приурочених питанням унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- інтерактивних тренінгів із розвитку емоційного інтелекту, толерантності та ненасильницького спілкування;
- проведення ігор та рольових прав, які моделюють реальні ситуації та допомагають дітям дізнатися про способи захисту порушених прав;
- впровадження занять з дітьми з питань безпечної поведінки та прав дитини;
- співпраця з психологами та соціальними працівниками для проведення групових та індивідуальних занять щодо запобігання насильству;
- організації зустрічей із фахівцями, які можуть поділитися досвідом і порадами щодо запобігання насильству (працівники уповноваженого підрозділу органу Національної поліції, юристи, соціальні працівники);
- використання мультимедійних матеріалів (відеороликів, презентацій, інтерактивних платформ) для інформування дітей у цікавій та доступній формі щодо неприпустимості насильства та жорстокого поводження;
- ознайомлення з ознаками та формами насильства та жорстокого поводження, порад щодо запобігання насильству в дитячому середовищі, процедури повідомлення про насильство та жорстоке поводження, алгоритму дій у разі виявлення насильства, способів та механізмів отримання допомоги, можливих наслідків для особи, яка вчинила насильство або жорстоке поводження.

Для проведення інформування працівників закладу, дітей, батьків або інших законних представників дітей можуть залучатися експерти, фахівці, зокрема представники органів місцевого самоврядування, структурних підрозділів місцевих державних адміністрацій, служб у справах дітей, уповноважених підрозділів органів Національної поліції, надавачі соціальних послуг, а також психологи, соціальні педагоги, фахівці в галузі права, представники громадських об'єднань, іноземних неурядових організацій.

6. Організація розгляду повідомлення

Функціонування механізму подання повідомлень про випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми в закладі передбачає:

- інформування дітей та їх батьків або інших законних представників дитини, працівників закладу про їх обов'язок повідомити про випадки

насильства та жорстокого поводження з дітьми з наданням інформації про шляхи інформування про такі випадки;

- забезпечення функціонування різних способів отримання повідомлень про можливі випадки насильства (телефонний зв'язок, електронний лист, скринька для паперових повідомлень тощо), зокрема анонімно, за бажанням особи, яка залишила повідомлення.

Директор закладу:

- розглядає повідомлення протягом однієї доби з дня його надходження.

Відповідальна особа:

- реєструє повідомлення, що надійшло, в журналі обліку (у паперовій та/або електронній формі);

- забезпечує його підготовку до розгляду.

7. Ризики унеможливлення насильства та жорстокого поводження

Оцінювання ризиків унеможливлення насильства та жорстокого поводження включає регулярне оцінювання ризиків, пов'язаних з насильством та жорстоким поводженням з дітьми, вжиття заходів, необхідних для їх усунення або мінімізації, із забезпеченням подальшого моніторингу та контролю, а також перегляд запроваджених заходів з унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми.

Індикаторами, які можуть вказувати на потенційні ризики спричинення насильства та жорстокого поводження з дітьми, є використання тону голосу, який може сприйматися як залякування або образа, використання принизливих коментарів стосовно дітей та в присутності дітей, застосування покарань до дитини, а також інші індикатори.

Якщо за результатами розгляду повідомлення:

- виявлено ознаки насильства та жорстокого поводження з дитиною, суб'єкт роботи з дітьми аналізує причини та умови, які могли сприяти або стати підставою для порушення прав дитини.

- не виявлено ознак насильства та жорстокого поводження з дитиною, інформація, викладена в повідомленні, аналізується на предмет наявності ризиків насильства та жорстокого поводження з дитиною та вживаються заходи до унеможливлення настання таких ризиків.

Діяльність щодо виявлення та аналізу ризиків провадиться у закладі із залученням сторін, зокрема дітей.

8. Відповідальність осіб,

причетних до насильства, жорстокого поводження.

8.1. Особи, які вчинили насильство та/або жорстокість по відношенню до здобувачів освіти притягуються до відповідальності, згідно з чинним законодавством.

8.2. Неповідомлення директором закладу уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством.

9. Прикінцеві положення

9.1. Положення про запобігання і протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми в закладі затверджується наказом директора закладу освіти і є обов'язковими до виконання усіма учасниками освітнього процесу.

9.2. Всі учасники освітнього процесу мають бути ознайомлені з Положенням про запобігання і протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми в закладі.